Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Muistio

22.12.2020

VN/28604/2020
VN/28604/2020-MMM-2

Maa- ja metsätalousministeriö
Erityisasiantuntija Susanna Ahlström

VALTIONEUVOSTON ASETUS KANOJEN SUOJELUSTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

1. Yleistä

Nykyisten munivien kanojen koko on aiempaa selvästi pienempi. Kanojen koko on pienentynyt jalostuksen ansiosta samalla kun kanojen rehunkäyttö on tehostunut ja munatuotos parantanut. Kanat painavat nykyisin noin puoli kilogrammaa vähemmän kuin 1990-luvulla, jolloin valmisteltiin nykyisin voimassa oleva valtioneuvoston asetus kanojen suojelusta (673/2010), jäljempänä kana-asetus. Kanojen koon pieneneminen näkyy myös kananpoikasten pienempänä kokona, mikä vähentää niiden tilantarvetta. Uuden luomuasetuksen (Parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/848) yhteydessä uudistetut poikaskasvatuksen tilavaatimukset ovat kana-asetuksen vastaavia tilavaatimuksia pienemmät. Tämän vuoksi poikaskasvatuksen tilavaatimukset uudistetaan nykytilannetta paremmin vastaaviksi. Asetusmuutoksen yhteydessä täsmennetään myös muita poikaskasvatuksen pitovaatimuksia sekä muutetaan munivien kanojen emojen pesätilavaatimus vastaavaksi kuin tuotantopolven munivien kanojen pesiä koskeva tilavaatimus. Kana-asetuksen 10 § kumotaan pykälää koskevan siirtymäajan umpeuduttua vuoden 2012 alussa.

2. Asetuksen sisältö

14 §

Asetuksen 14 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaa avokanalalle kana-asetuksen 12 §:ssä asetettuja vaatimuksia kanojen pesätilalle. Vaatimus olisi siten vastaava kuin tuotantopolven kanoille asetettu vaatimus. Nykykäsityksen mukaan emopolven kanojen pesintätilan tarve ei ole suurempi kuin tuotantopolvella.

15 §

Asetuksen 15 § ehdotetaan uusittavaksi siten, että siinä määritellään tarkemmin poikaskasvatukselle asetettuja vaatimuksia.

Pykälän 1 momentin mukaan avokanalan kananpoikasten kasvatustiheys saisi olla enintään 21 elopainokiloa käytettävissä olevan alan kutakin neliömetriä kohti. Lattiakasvatuksessa yli kuuden viikon ikäisillä poikasilla kasvatustiheys saisi olla enintään 20 lintua lattian käytettävissä olevan alan kutakin neliömetriä kohden. Monikerroskasvatuksessa yli 6 viikon ikäisillä poikasilla kasvatustiheys

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Maa- ja metsätalousministeriö				
PL 30 00023 Valtioneuvosto	Hallituskatu 3 A Helsinki	0295 16001 +358 295 16001		kirjaamo@mmm.fi

saisi olla enintään 30 lintua lattian käytettävissä olevan alan kutakin neliömetriä kohden. Säännös on uusi.

Pykälän 2 momentissa säädetään kananpoikasten juottolaitteiden vähimmäismääristä avokanalassa. Kananpoikasten juottoon käytettäviä vesinippoja tai –kuppeja olisi oltava siten, että kunkin kananpoikasen ulottuvilla on vähintään kaksi nippaa tai kuppia. Säännös olisi uusi.

Pykälän 3 momentissa säädetään kananpoikaisten pitopaikassa olevista orsista. Avokanalassa tai häkissä olisi oltava tarkoituksenmukaisia orsia, jotka ovat koko ryhmän käytössä ja jotka on sijoitettu tasaisesti koko tilaan. Orsien olisi oltava kananpoikasille sopivasta materiaalista ja sellaisia, että kananpoikaset voivat käyttää niitä vaikeuksitta, eikä niissä saisi olla teräviä kulmia. Orsi on kanojen luontaista käyttäytymistä tukeva virike, joka mahdollistaa lajinmukaisen lepokäyttäytymisen. Kanat ovat hyvin motivoituneita orsien käyttämiseen. Orsien käytön oppimista nopeuttaa merkittävästi niiden varhainen tarjoaminen poikaskasvatuksen aikana, jolloin poikaset alkavat hahmottaa tilaa kolmiulotteisena ja oppivat liikkumaan monipuolisemmin ja turvallisemmin. Säännös olisi uusi.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin avokanalan lattian vähimmäispehkualasta. Lattialla olisi oltava pehkua vähintään yhden neljäsosan lattian pinta-alasta. Kananpoikasten varhainen pääsy pehkulle vähentää myöhemmässä iällä tapahtuvaa höyhenten nokkimista, kun poikaset pystyvät kohdentamaan nokkimistarvettaan pehkuun. Lisäksi poikaset oppivat hyödyntämään pehkua höyhenpeitteen hoitoon liittyvässä hiekkakylpykäyttäytymistään, joka on kanoille olennainen käyttäytymistarve. Säännös olisi uusi.

Pykälän 5 momentissa ehdotetaan monikerroksisen kananpoikasten avokanalan enimmäistasojen määräksi neljää. Määrä olisi vastaava kuin munivilla kanoilla monikerroskasvatuksessa. Säännös olisi uusi.

Siirtymäsäännös

Säännöksessä ehdotetaan, että asetuksen soveltaminen alkaisi asetuksen voimaantulon jälkeen seuraavan uuden poikasryhmän kasvatuksen alkaessa. Viimeistään asetusta olisi noudatettava kuuden kuukauden kuluessa asetuksen voimaantulosta.

Liite

Liitteen taulukkoon 1 ehdotetaan teknistä korjausta, jolla selvennetään ruokintakourun vähimmäispituuden tulkintaa yli kuuden viikon ikäisillä kananpoikasilla. Taulukosta poistettaisiin ruokintakourun vähimmäispituudelle asetettu vaihteluväli ja se korvattaisiin yhdellä lukuarvolla.

Liitteen taulukkoa 2 ehdotetaan muutettavaksi siten, että juotto- ja ruokintalaitteiden mitoituksessa otetaan paremmin huomioon kananpoikasten pienempi koko. Taulukon keskimmäistä ikäluokkaa pidennettäisiin aiemmasta 12 viikon iästä 15 viikkoon. Samalla pienennettäisiin yli kuuden viikon ikäisten poikasten ruokintakourun vähimmäispituutta neljään senttimetriin aiemman viiden sijasta. Lisäksi kokonaan uutena vaatimuksena määriteltäisiin poikasten enimmäismäärä vesinippaa kohden, joka olisi 30 poikasta enintään 15 viikon ikäisillä ja vanhemmilla poikasilla 20 poikasta vesinippaa kohden.

3. Taloudelliset vaikutukset

Ehdotettujen muutosten ei katsota aiheuttavan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Ehdotuksessa pienennetään nykyisiä tilavaatimuksia, mikä osaltaan tasaa poikaskasvatukselle asetettavien uusien vaatimusten aiheuttamia kustannuksia.

4. Lausunnot

Asetusehdotuksesta pyydettiin lausunto seuraavilta tahoilta:

Lausunnon antoivat…

5. Laintarkastus